T.C.

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

AZEZ İSLAMİ İLİMLER FAKÜLTESİ

"KRİZDEN SELAMETE: İSLAM MEDENİYETİ VE BİRLİK İDEALİ"

ULUSLARARASI AZEZ SEMPOZYUMU III

18-20 MAYIS 2026

1. ÇAĞRI METNİ

İslam medeniyeti, tarih boyunca yalnızca bir inanç sistemi değil; aynı zamanda insan, toplum, bilgi, siyaset ve ekonomi alanlarında bütüncül bir varlık ve hayat tasavvuru inşa etmiş köklü bir medeniyet tecrübesini temsil etmektedir. Bu medeniyet, vahiy merkezli dünya görüşü ile adalet, merhamet, hikmet, denge ve birlik ilkeleri üzerine kurulmuş; farklı coğrafya, kültür ve toplulukları ortak bir anlam ve gaye etrafında bir araya getirebilmiştir. Ancak modern dönemde yaşanan epistemolojik kırılmalar, siyasi parçalanmışlık, ekonomik bağımlılık, kültürel yabancılaşma ve kimlik bunalımı, İslam dünyasının yalnızca kurumsal yapısını değil, aynı zamanda medeniyet tasavvurunu da derinden etkilemiştir.

Günümüz İslam dünyası, bir yandan itikadi savrulmalar ve anlam krizleriyle, diğer yandan siyasi bölünmüşlük, ekonomik bağımlılık, epistemolojik taklitçilik ve kültürel çözülme gibi çok boyutlu sorunlarla karşı karşıyadır. Modernitenin bireyselleştirici ve parçalayıcı etkisi, Müslüman toplumlarda yalnızca coğrafi sınırları değil, aynı zamanda zihinsel, kültürel ve medeniyet tasavvuruna ilişkin sınırları da derinleştirmiştir. Bu durum, İslam medeniyetinin kurucu ilkeleri ile günümüz Müslüman toplumlarının mevcut gerçekliği arasında ciddi bir mesafe oluşmasına neden olmuştur.

Bu bağlamda krizden çıkış, yalnızca güncel problemlere pragmatik çözümler üretmekle sınırlı olmayıp, öncelikle İslam medeniyet tasavvurunun temel ilkelerinin yeniden anlaşılmasını, yorumlanmasını ve çağdaş şartlar içerisinde yeniden inşa edilmesini gerekli kılmaktadır. Zira medeniyet tasavvuru, bir toplumun varlık anlayışını, bilgi üretimini, siyasi düzenini, ekonomik ilişkilerini ve ahlaki değerlerini belirleyen temel zihniyet çerçevesini oluşturmaktadır. Bu nedenle İslam dünyasının yaşadığı krizlerin aşılması, ancak İslam'ın vahiy temelli bütüncül medeniyet perspektifinin yeniden ihyası ve birlik (vahdet) idealinin ilmî, fikrî ve kurumsal düzeyde yeniden inşası ile mümkün olabilecektir.

Bu amaç doğrultusunda Gaziantep Üniversitesi Azez İslami İlimler Fakültesi tarafından düzenlenen **"Krizden Selamete: İslam Medeniyeti ve Birlik İdeali"** başlıklı Uluslararası Azez Sempozyumu III, İslam dünyasının karşı karşıya bulunduğu çok boyutlu krizleri medeniyet perspektifinden ele almayı, klasik İslam düşüncesi ile çağdaş gerçeklik arasında ilmî bir köprü kurmayı ve birlik idealinin teorik temelleri ile pratik imkânlarını akademik bir zeminde tartışmayı hedeflemektedir.

Sempozyum, İslam medeniyetinin kurucu kavramları, bilgi anlayışı, insan tasavvuru, siyasi ve iktisadi düzeni, eğitim modeli ve toplumsal yapısını disiplinler arası bir yaklaşımla ele alarak, İslam düşüncesinin günümüz problemleri karşısındaki çözüm üretme kapasitesini

yeniden değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu çerçevede sempozyum, İslam medeniyetinin tarihsel birikimini çağdaş sorunlar bağlamında yeniden okumayı, medeniyet perspektifinin günümüz Müslüman toplumlarının yeniden inşasındaki rolünü ortaya koymayı ve birlik idealinin ilmî temellerini güçlendirmeyi hedeflemektedir.

Sempozyum, farklı ülkelerden katılan bilim insanlarını, araştırmacıları ve düşünürleri bir araya getirerek, İslam medeniyetinin yeniden inşası, ümmet bilincinin güçlendirilmesi ve ortak bir gelecek perspektifinin geliştirilmesine katkı sağlayacak akademik bir platform oluşturmayı amaçlamaktadır. 18–20 Mayıs 2026 tarihlerinde Gaziantep Üniversitesi Azez İslami İlimler Fakültesi Konferans Salonunda yüz yüze ve çevrim içi oturumlarla gerçekleştirilecek programın üçüncü günü Öğrenci Oturumları şeklinde icra edilecektir. Sempozyumda sunulan bildirilerin, çift kör hakem değerlendirme sürecinden geçirildikten sonra uluslararası yayın standartlarına uygun olarak yayımlanması planlanmaktadır.

Gaziantep Üniversitesi Azez İslami İlimler Fakültesi olarak, ilk olarak 2024 yılında 6 Şubat Depremlerinin dini ve beşeri yönünü ele alan uluslararası sempozyum gerçekleştirmiştik. Mayıs 2025'te ise dinî yükseköğretimde Türkiye ve Suriye işbirliğini masaya yatıran bir uluslararası sempozyum gerçekleştirmiş ve on bir ülkeden yetmiş beş akademisyeni fakültemizde konuk etmiştik. Bu yıl üçüncüsünü gerçekleştireceğimiz sempozyum vesilesiyle bilim insanlarını fakültemizde ağırlayacak olmanın kıvancındayız. İslam medeniyetinin izlerini keşfetmek ve çağın meydan okumalarına karşı İslam toplumlarının birliğine ve vahdetine vurgu yapılması hedeflenen bu sempozyumda siz değerli bilim insanlarını aramızda görmekten onur duyarız.

2. KURULLAR

SEMPOZYUM ONURSAL BAŞKANI

Prof. Dr. Sait Mesut DOĞAN (Gaziantep Üniversitesi Rektörü)

2.1. DÜZENLEME KURULU:

Prof. Dr. Mustafa ÜNVERDİ (Başkan / Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ONUR (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Halid KENNO (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi İsmail BUAK (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Mahmud NEFİSE (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Mone SUİLMİ (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed HUSAM İSKAF (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Nur HAMDAN (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Kasım ERDEN (Gaziantep Üniversitesi- Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Osman Khan SULEIMAN (Gaziantep Üniversitesi- Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Usame ZUATIER (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Öğr. Gör. Cemal ZENKAH (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Öğr. Gör. Mustafa ALSHAWİ (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)

2.2. BİLİM VE DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Aounallah KHADİDJA (Aflou Üniversitesi - Cezayir)

Prof. Dr. Abdulkader ABDULRAZZAQ (Al-Iraqia Üniversitesi – Irak

Prof. Dr. Abdulkerim AKIYI (Fas İbn Zuhr Üniversitesi - Fas)

Prof. Dr. Abdullah Ahmed İbrahim AL-AZAB (Ezher Üniversitesi - Mısır)

Prof. Dr. Abdullah Muhammad Hasan DAMKHU (Taibah Üniversitesi - Suudi Arabistan)

Prof. Dr. Abdülcelil HANNUŞ (Fas Kadı Iyad Üniversitesi - Fas)

Prof. Dr. Ali AKPINAR (Necmettin Erbakan Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Amar JİDEL (Cezayir Üniversitesi - Cezayir)

Prof. Dr. Bayram Ali ÇETİNKAYA (İstanbul Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Bayram ÇETİN (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Bilal SAFİYUDDİN (Halep Üniversitesi - Suriye)

Prof. Dr. Bilgehan PAMUK (Kilis 7 Aralık Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Bünyamin ERUL (Ankara Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Emrah CİNKARA (Gaziantep Üniversitesi- Türkiye)

Prof. Dr. Erol ERKAN (Gaziantep Üniversitesi- Türkiye)

Prof. Dr. Fatih Yahya AYAZ (Çukurova Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Fırat PURTAŞ (Hacı Bayram Veli Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Halid HANEFİ (Ezher Üniversitesi - Mısır)

Prof. Dr. Halil ALDEMİR (Kilis 7 Aralık Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Hasan ALKHATTAF (Katar Hamad Bin Halife Üniversitesi - Katar)

Prof. Dr. İbrahim ARSLAN (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. İbrahim ŞAŞO (Halep Üniversitesi - Suriye)

Prof. Dr. İhsan ÇAPCIOĞLU (Ankara Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. İlhami GÜLER (Ankara Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. İmadeddin REŞİD (Şam Üniversitesi - Suriye)

Prof. Dr. Khaled Abdul Kader EL-JUNDI (Lübnan Üniversitesi - Lübnan)

Prof. Dr. Maher Mubdar Abdul Karim AL-ABBASİ (Diyala Üniversitesi - Irak)

Prof. Dr. Mahmoud Abdelhafez Khalfalla MOHAMED (Ayn eş-Şems Üniversitesi - Mısır)

Prof. Dr. Mehmet AKBAŞ (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Mehmet Ali BÜYÜKKARA (Marmara Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Mehmet MURAT (Gaziantep Üniversitesi- Türkiye)

Prof. Dr. Meyyade ELHASAN (Suudi Arabistan Melik Faysal Üniversitesi – Suudi Arabistan)

Prof. Dr. Muhammed Mahir KUDSİ (Halep Üniversitesi - Suriye)

Prof. Dr. Mustafa SARIBIYIK (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Nazım HASIRCI (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Saffet KÖSE (İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Şehmus DEMİR (Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi - Türkiye)

Prof. Dr. Veysi ÜNVERDİ (Necmettin Erbakan Üniversitesi- Türkiye)

Prof. Dr. Yakup BULUT (Gaziantep Üniversitesi- Türkiye)

Doç. Dr. Abdurrahman ALSAADİ (Şam Üniversitesi - Suriye)
Doç. Dr. Ez-Zerruk Abdulhamid ALİ (Mısurata Üniversitesi - Libya)
Doç. Dr. Emine KESKİNER (Marmara Üniversitesi - Türkiye)
Doç. Dr. İsmail YILMAZ (Gaziantep Üniversitesi- Türkiye)
Doç. Dr. Kazım Halife HAMMADİ (Irak Üniversitesi - Irak)
Doç. Dr. Shoaib Ahmed MALİK (Zayed Üniversitesi - Birleşik Arap Emirlikleri)
Doç. Dr. Zekeriya Habib ELHÛLÎ (Şam Üniversitesi - Suriye)
Dr. Öğr. Üyesi Adil ÖZTEKİN (Gaziantep Üniversitesi - Türkiye)
Dr. Öğr. Üyesi Esmâ Bedrî ELİBRAHİM (Ürdün Ehlibeyt Üniversitesi - Ürdün)
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed ESVED (Abdurrahman Bin Faysal Üniversitesi – Suudi Arabistan)
Dr. Hamidi BADRA (Aflou Üniversitesi - Cezayir)
Dr. Hatim SİYABİ (Sultan Qaboos Üniversitesi - Umman)
Dr. Hayati İSMAİL (Malezya İslam İlimleri Üniversitesi - Malezya)

2.3. SEMPOZYUM GENEL SEKRETERİ

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Kasım ERDEN (Gaziantep Üniversitesi)

3. SEMPOZYUM KONULARI

Sempozyum Ana Temaları şöyledir:

A. Bireysel ve Toplumsal İnşa "İman ve Medeniyet İlişkisi": Bu tema, modern dünyanın dayattığı "anlamsızlık" ve "bireyselleşme" karşısında Müslüman şahsiyetinin sarsılan temellerini ele alarak, imanî ilkelerin toplumsal bir medeniyet nizamına nasıl dönüştürülebileceğini inceler

B. Medeniyet Tecrübesi Bağlamında İstanbul-Şam Perspektifi: Diplomatik çabalar, İslam birliği, adalet ve ümmet bilinci ekseninde; İstanbul ve Şam merkezli medeniyet tarihinin günümüz krizlerine sunduğu çözüm imkânlarını ve bu iki merkezin birleştirici rolünü irdeler

C. İslam Medeniyetinde Hukuk ve Sosyal Yapının İnşası: İslam medeniyetinin adalet, merhamet ve denge ilkeleri üzerine kurulu hukuk sisteminin; günümüzün iktisadi, siyasi ve sosyal krizlerini aşmadaki (selamet) potansiyelini disiplinler arası bir perspektifle ele alır.

D. İslam Düşüncesinde Bilgi Tasavvuru ve Eğitimde Yenilenme: Bu tema, İslam dünyasının modern dönemde karşı karşıya kaldığı ilmî ve epistemolojik krizleri bir medeniyet perspektifiyle ele almaktadır.

A. BİREYSEL VE TOPLUMSAL İNŞA: İMAN VE MEDENİYET İLİŞKİSİ

- Tevhid İnancının Toplumsal Vahdete Yansıması: İnanç Birliğinden Siyasi ve Sosyal Bütünleşmeye Geçişin Teorik Temelleri.
- Medeniyet Kurucu Bir Unsur Olarak "Kâmil İnsan" Tasavvuru: Bireysel Ahlaki Tekamülün Toplumsal Düzenin İnşasındaki Rolü.

- Modernite Kıskacında Müslüman Şahsiyeti: Epistemolojik Kırılmalar Karşısında Müslüman Kimliğin Muhafazası ve İhyası.
- İbadetlerin Sosyokültürel Boyutu: Cemaat Şuurunun ve Ümmet Bilincinin İnşasında İslami Pratiklerin Fonksiyonelliği.
- Adalet ve Merhamet Eksenli Toplum Modeli: İslam Medeniyetinin Kurucu İlkelerinin Güncel Sosyal Problemlere Çözüm Kapasitesi.
- Modernite ve Gelenek Arasında Kadın Şahsiyetinin İnşası: Toplumsal Cinsiyet Teorileri Karşısında Nebevi Model ve İslami Kimlik
- Bilginin İmanla İrtibatı ve Medeniyet Tasavvuru: Taklitçi Zihniyetten Tahkiki İmana; İlmî Tecdidin Toplumsal Dönüşümdeki Gücü.
- Dijital Çağda "Hayâ" ve "Mahremiyet": Sanal Dünyanın Aşındırıcı Etkilerine Karşı Müslüman Şahsiyetini Koruma Stratejileri.

B. MEDENİYET TECRÜBESİ BAĞLAMINDA İSTANBUL-ŞAM PERSPEKTİFİ

- Adalet ve Hakkaniyetin Mekânsal İnşası: Şam Emeviyye ve İstanbul Selatin Camileri Çevresinde Gelişen "Şehir Hukuku" ve "Toplumsal Uzlaşı"
- Diplomatik Bir Miras Olarak "Ehl-i Hal ve'l-Akd": İstanbul ve Şam'ın Siyasi Tecrübesi Işığında Küresel İslam Diplomasisi İçin Yeni Model Arayışları
- Ulus Devlet Kıskacında Ümmet Bilinci: İslam toplumlarında ulusçuluk arayışlarına karşı "ümmet aidiyeti".
- Vakıf Diplomasisi ve Yumuşak Güç: Şam ve İstanbul'daki Vakıf Eserlerinin İslam Dünyasında Sosyal Adalet ve Birliği Sağlamadaki Rolü
- Siyasi Sınırlar İle Kalbi Bağlılıklar Arasındaki Gerilim; Ortak Bir Siyasi İrade Mümkün Mü?
- Mezhepçilik Ve Tekfir Düşüncesi: Dinî Referansların Siyasi İhtilaflara Alet Edilmesi ve "İhtilaf Ahlakı"nın Yeniden İnşası
- İslam Siyaset Düşüncesinde "Meşruiyet" Kavramı ve Modern Devlet Yapıları.
- Fitne Dönemlerinde "Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat" Omurgasının Birleştirici Rolü.
- Çatışma Sonrası Toplumlarda Toplumsal Barışın Sağlanmasında İslami Kurumların Rolü.
- Küresel Güç Siyaseti ve İslam Coğrafyasında Vekâlet Savaşlarının Teolojik Arka Planı.
- İhtilaf Ahlakı (Adabü'l-İhtilaf) Bağlamında Farklı Dinî Yorumların Bir Arada Yaşama Hukuku.

C. İSLAM MEDENİYETİNDE HUKUK VE SOSYAL YAPININ İNŞASI

- Medine Vesikası ve Bir Arada Yaşama Hukuku: Çatışma Sonrası Toplumlarda Toplumsal Uzlaşı İçin Tarihsel Bir Model Analizi
- Fıkıh Usulünde "Makâsıd" İlkesi: Toplumsal Maslahatın Korunmasında Hukukun Dinamik Rolü ve Güncel İzdüşümleri
- Dijital Çağda Fıkhi Yenilenme: Yapay Zekâ, Uzay Hukuku ve Biyoetik Alanlarında Yeni Bir Hukuk Dilinin İnşası

- İslam Medeniyetinde Azınlık Hakları ve Vatandaşlık: Çoğulcu Toplumlarda Adalet ve Eşitlik Temelli Hukuki Statünün Yeniden İnşası
- Aile Hukuku ve Şahsiyet İnşası: Modern Bireyselleşme Karşısında Toplumun Temel Taşı Olarak Ailenin Hukuki ve Manevi Korunması
- Faiz Kıskacındaki Ekonomiler İçin İslam'ın Alternatif Model Önerisi
- Küresel Finans Sistemi Karşısında Faizsiz Ekonomi Modelinin Stratejik Önemi.
- Zekat ve Vakıf Müesseselerinin Modernizasyonu
- Vakıf Medeniyetinin İhyası: Sivil Toplumun Güçlendirilmesinde Vakıfların Rolü.
- İslam Ülkeleri Arasında Ortak Pazar ve Dijital Para Birimi Tartışmaları.
- İslam Ülkeleri Arasında Ticari Ve Teknolojik Entegrasyonun Önündeki Bürokratik ve Siyasi Engeller.

D. İSLAM DÜŞÜNCESİNDE BİLGİ TASAVVURU VE EĞİTİMDE YENİLENME

- İlmi ve Epistemolojik Kriz: "Taklitten Tahkike Tecdid"
- Geleneksel Medrese ve Modern Üniversite: Eğitimde Düalizmin Sentezi ve Yeni Müfredat Arayışları.
- İslam Düşünce Atlasında Akıl-Vahiy İlişkisi: Bilginin İslamileştirilmesi mi, Yeniden İnşası mı?
- İçtihat Kapısının Metodik Olarak Yeniden İnşası: Tıp Etiği, Yapay Zeka, Uzay Hukuku vb. Alanlarda Fıkıh ve Tefsirin İlgisi
- Yapay Zeka ve Transhümanizm Tartışmalarında İslami Etik ve Fıkhi Yaklaşımlar.
- Klasik Metinlerin Modern Okumaları: Tefsir ve Hadis Usulünde Yenilenme (Tecdid).
- Sosyal Bilimlerin Metodolojik Buhranı ve İslamî Bir Epistemolojinin İmkânı.
- Taklitçi Zihniyetten Eleştirel Düşünceye: İslam Dünyasında Bilimsel Üretimin Engelleri.
- Din Eğitiminde Pedagojik Dönüşüm: Genç Nesillere Din Dilini Yeniden Kurmak.
- Tıp Etiği ve Biyoetik Meselelerde İslam Hukukunun Dinamik Çözüm Kapasitesi.
- Batı Merkezli Bilgi Üretimine Karşı Özgünlük
- Dünü ve Bugünü ile Bilginin İslamileştirilmesi Projesi

4. KAPSAM

"Krizden Selamete: İslam Medeniyeti ve Birlik İdeali" başlıklı bu sempozyum, İslam dünyasında günümüzde belirginleşen inanç, kimlik, siyaset, ekonomi ve bilgi üretimi alanlarındaki krizleri medeniyet perspektifinden ele almaktadır. Bu çerçevede sempozyum; günümüzde Müslümanların karşı karşıya oldukları özellikle ilmî, siyasi ve iktisadî problemleri medeniyet ve vahdet ilkesiyle aşma idealini mercek altına alacaktır.

Sempozyum ayrıca, modernleşme sürecinin İslam toplumlarının varlık, bilgi, otorite, ekonomi ve eğitim anlayışları üzerindeki etkilerini medeniyet tasavvuru bağlamında değerlendirmeyi; İslam medeniyetinin birlik, adalet, denge ve hikmet ilkeleri doğrultusunda yeniden yorumlanmasının imkânlarını araştırmayı kapsamı dâhilinde görmektedir. Bu bağlamda,

tarihsel birikim ile çağdaş sorunlar arasında eleştirel ve yapıcı bir irtibat kurulması esas alınmaktadır.

Bu yönüyle sempozyum; kelam, fıkıh, tefsir, hadis, İslam tarihi ve İslam düşüncesi başta olmak üzere, felsefe, sosyoloji, siyaset bilimi, ekonomi ve eğitim bilimleri gibi farklı disiplinlerin katkılarına açık, çok disiplinli ve medeniyet merkezli bir akademik tartışma zemini sunmaktadır.

5. AMAÇ

Bu sempozyumun temel amacı, İslam dünyasının karşı karşıya bulunduğu krizleri İslam medeniyet tasavvuru çerçevesinde ele almak ve birlik idealini günümüz şartlarında ilmî bir zeminde yeniden değerlendirmektir. Bu doğrultuda sempozyum, İslam medeniyet düşüncesinin temel ilkelerini güncel küresel tartışmalar ışığında gözden geçirmeyi, düşünsel taklit ve bilgi üretimindeki bağımlılık sorunlarına karşı özgün ve sahih bir ilmî yaklaşımın imkânlarını ortaya koymayı hedeflemektedir. Ayrıca siyasi parçalanmışlık ve toplumsal çözülme karşısında vahdet ilkesinin düşünsel ve kurumsal temellerini incelemeyi; iktisadi adalet, eğitim ve ahlaki inşa alanlarında medeniyet perspektifine dayalı değerlendirmeler yapmayı amaçlamaktadır.

Sempozyum aynı zamanda farklı ülkelerden akademisyenler arasında kalıcı iş birlikleri geliştirmeyi ve ortak bir ilmî bilinç oluşmasına katkı sağlamayı hedeflemektedir. Bu yönüyle sempozyum, İslam medeniyetini yalnızca geçmişe ait bir birikim olarak değil, çağdaş dünyada adalet, denge ve anlam arayışına rehberlik edebilecek bir düşünce ve inşa imkânı olarak ele alan uluslararası bir akademik platform olmayı amaçlamaktadır.

6. TAKVİM

ÖNEMLİ AŞAMA	**TARİH**
Özet Gönderim Son Tarihi	**30 Mart 2026**
Kabul Edilen Bildirilerin İlanı	**05 Nisan 2026**
Tam Metin Gönderim Tarihi	**21 Temmuz 2026**
Sempozyum Tarihi	**18 Mayıs 2026: Yüz Yüze Oturumlar** **19 Mayıs 2026: Çevirim İçi Oturumlar** **20 Mayıs 2026: Öğrenci Oturumları**

7. PROGRAM

Sempozyum programı ve davetli konuşmacılar daha sonra ilan edilecektir.

8. YAYIN İMKANI

Sempozyumda sunulan bildiriler, bildiri özeti ve tam metin bildiri kitabı olmak üzere iki kitapta yayımlanacaktır. Katılımcılardan bildirilerini bu eserlerde yayınlatmak isteyenler sempozyum takvimine uygun olarak bildiri ve özetlerini göndermeleri gerekir. Ayrıca bildiri sahipleri eserlerini diledikleri bilimsel dergilere yayın amacıyla gönderebilirler.

"Krizden Selamete: İslam Medeniyeti ve Birlik İdeali" başlıklı Uluslararası Azez Sempozyumu III, ÜAK Doçentlik ve YÖK Akademik Teşvik kriterlerini karşılamaktadır.

9. HEDEFLENEN ÇIKTILAR

"Krizden Selamete: İslam Medeniyeti ve Birlik İdeali" başlıklı Uluslararası Azez Sempozyumu neticesinde, öncelikle İslam medeniyet tasavvuru, birlik ideali ve çağdaş krizler bağlamında sunulan bildirilerin bilimsel hakem sürecinden geçirilerek uluslararası akademik standartlara uygun bir bildiri kitabı hâlinde yayımlanması ve bu suretle İslam medeniyeti çalışmalarına kalıcı ve nitelikli katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Sempozyum, İslam dünyasında yaşanan itikadi, epistemolojik, siyasi, iktisadi ve eğitimsel krizlerin, medeniyet tasavvuru perspektifinden yeniden analiz edilmesine imkân sağlayarak, İslam düşüncesinin temel ilkeleri doğrultusunda çözüm odaklı, uygulanabilir ve sürdürülebilir teorik çerçevelerin geliştirilmesine katkı sunmayı amaçlamaktadır. Bu yönüyle sempozyum, İslam medeniyetinin yalnızca tarihsel bir olgu değil, aynı zamanda günümüz ve gelecek için canlı ve üretken bir medeniyet imkânı olduğunu ortaya koymayı hedeflemektedir.

Sempozyumun bir diğer önemli çıktısı, İslam medeniyetinin kurucu ilkeleri çerçevesinde birlik (vahdet), adalet, ümmet bilinci ve ortak gelecek tasavvuruna ilişkin kavramsal çerçevenin akademik olarak yeniden değerlendirilmesi ve bu kavramların çağdaş dünyadaki karşılığının ilmî bir perspektifle ortaya konulmasıdır.

Sempozyumun, özellikle lisansüstü öğrenciler ve genç araştırmacılar açısından, İslam medeniyeti, medeniyet tasavvuru ve birlik düşüncesi alanlarında akademik yönelimlerini güçlendiren teşvik edici bir akademik ortam oluşturması beklenmektedir.

Ayrıca sempozyumda sunulan bildirilerin geniş özet ve tam metin halinde iki ayrı kitap şeklinde Gaziantep Üniversitesi Yayınevi tarafından e-kitap şeklinde yayımlanması hedeflenmektedir.

10. KATILIM, ULAŞIM ve KONAKLAMA

Sempozyuma katılım ücretsizdir. Katılımcıların Suriye'ye giriş vize ücretleri ile ulaşım ve konaklama giderleri kendilerine aittir. Gaziantep'ten Suriye'ye ulaşım ise Fakültemiz tarafından organize edilecektir.

Sempozyuma Türkiye'den katılım %45 ile sınırlı tutulmuştur.

Katılım için, tebliğ özetleri **azezbirliksemp@gantep.edu.tr** e-posta adresine "Sempozyum Bildiri Özeti" ibaresiyle gönderilmelidir.
Kabul edilen bildiri özetleri sempozyum web sayfasında ilan edilecektir.

11. SEMPOZYUMUN YERİ VE ŞEKLİ

Sempozyum YÜZYÜZE ve ÇEVİRİM İÇİ OTURUMLARLA gerçekleştirilecektir. Sempozyum Açılış Programı ve yüz yüze oturumlar Gaziantep Üniversitesi'nin Suriye'deki yerleşkelerinden Azez İslami İlimler Fakültesinde gerçekleştirilecektir. Ayrıca sempozyumun üçüncü gününde ÖĞRENCİ OTURUMLARI aynı yerde yapılacaktır.

12. YAZIM KURALLARI

Sempozyumda sunulacak bildirilerin yazım kuralları aşağıda belirtildiği şekildedir:

- Bildiri metni kaynakça dâhil olmak üzere 4000 - 7000 kelime arasında olmalıdır.
- Tebliğ özetleri 150-250 kelime arasında olmalı ve 5-8 tane anahtar kelime belirlenmelidir.
- Özette çalışmanın konusu, amacı, problemi ve yöntemi yer almalıdır.
- Özetler, Düzenleme Kurulu tarafından "kör hakem" yöntemiyle değerlendirilecektir.
- Tam metinde yer alacak olan Bildiri Özeti 500-700 kelime arasında olmalıdır.
- Özet ve tam metin Türkçe ve diğer dillerde yazılabilir.
- Diğer dillerde yazılan tam metin bildirilerinde, 500 kelimeden oluşan Türkçe, Arapça veya İngilizce özet yer almalıdır.
- Yazım ve dipnot yöntemi İSNAD (metin içi) veya APA sistemine uygun olmalıdır.
- Özet ve Bildirilerde Palatino Linotype yazı tipi kullanılmalı; metinler 11 punto, özet ve dipnotlar 10 punto olmalıdır.
- Bildiri hangi dilde olursa olsun, başlığın İngilizcesi de yazılmalıdır. Ayrıca başlığın altına yazar, unvan, ülke, üniversite, e-posta ve ORCİD bilgisi yazılmalıdır.

13. İLETİŞİM

Web adresi: azezsempozyumu3.gantep.edu.tr
E-Posta: azezbirliksemp@gantep.edu.tr

25.02.2026
Prof. Dr. Mustafa ÜNVERDİ
Düzenleme Kurulu Başkanı
Azez İslami İlimler Fakültesi Dekanı

جامعة غازي عنتاب

كلية العلوم الإسلامية في أعزاز

المؤتمر الدولي الثالث في أعزاز

من الأزمة إلى الخلاص: الحضارة الإسلامية وجهود التعاون المشترك

20-18مايو/ أيار2026

1. ديباجة المؤتمر

لم تكن الحضارة الإسلامية عبر تاريخها مجرد منظومة عقدية أو نسق تعبّدي، بل شكّلت تجربة حضارية متكاملة أسست لرؤية شمولية للوجود والحياة، وانعكست في مجالات الإنسان والمجتمع، والمعرفة والسياسة والاقتصاد. وقد قامت هذه الحضارة على رؤية كونية محورها الوحي، واستندت إلى مبادئ العدل والرحمة والحكمة والتوازن والوحدة، مما مكّنها من استيعاب تنوع الجغرافيا والثقافات والأعراق ضمن أفق جامع من المعنى والغاية.

غير أن التحولات التي شهدها العصر الحديث، بما انطوت عليه من تحولات معرفية، وتفكك سياسي، وتبعية اقتصادية، واستلاب ثقافي، وأزمة هوية، لم تمسّ البنى المؤسسية للعالم الإسلامي فحسب، بل طالت عمق تصوره الحضاري ذاته. فقد بات العالم الإسلامي يواجه أزمات مركّبة تتراوح بين الاضطراب العقدي وأزمة المعنى، والانقسام السياسي، والجمود أو التبعية المعرفية، والتآكل الثقافي. كما أسهمت الحداثة – بأبعادها التفكيكية – في تعميق الفواصل الذهنية والثقافية، إلى جانب الحدود الجغرافية، مما أوجد فجوة ملحوظة بين الأسس المرجعية للحضارة الإسلامية وواقع المجتمعات المسلمة اليوم.

ومن ثمّ، فإن تجاوز هذه الأزمات لا يقتصر على مقاربات إجرائية أو حلول ظرفية، بل يقتضي إعادة قراءة المبادئ المؤسسة للتصور الحضاري الإسلامي قراءة نقدية واعية، وإعادة بنائها في ضوء شروط العصر وتحدياته. ولا يمكن تحقيق ذلك إلا بإحياء المنظور الحضاري الكلي المستند إلى الوحي، واستعادة مركزية مفهوم الوحدة بوصفه إطاراً ناظماً للعلم والفكر والمؤسسة.

وانطلاقاً من هذه الرؤية، تسعى كلية العلوم الإسلامية في أعزاز في جامعة غازي عنتاب، من خلال تنظيم هذا المؤتمر، إلى مقاربة الأزمات الراهنة التي يواجهها العالم الإسلامي من منظور حضاري شامل، وبناء صلة معرفية رصينة بين التراث الفكري الإسلامي والواقع المعاصر، وفتح نقاش أكاديمي جاد حول الأسس النظرية والإمكانات التطبيقية لمفهوم الوحدة في السياق المعاصر.

2. لجان المؤتمر

الرئيس الفخري للمؤتمر: البروفيسور الدكتورسعيد مسعود دوغان رئيس جامعة غازي عينتاب

2.1. اللجنة التحضيرية:

أ. د. **مصطفى أونفيردي – جامعة غازي عنتاب** – تركيا (رئيس المؤتمر)

- د. أحمد أونور – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- د. إسماعيل بُواك – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- د. خالد كِنّو – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- د. عثمان خان سليمان – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- د. محمود نفيسة – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- د. محمد حسام إسكاف – جامعة غازي عنتاب – تركيا

- د. محمد قاسم أردن – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- د. محمد نور حمدان – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- د. منى سويلمي – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- د. جمال زنكاح – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ. أسامة زعيتر – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ. مصطفى الشاوي – جامعة غازي عنتاب – تركيا

2.2. اللجنة العلمية والاستشارية:

- أ.د. إبراهيم أرسلان – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ.د. إبراهيم شاشو – جامعة حلب – سوريا
- أ.د. إحسان تشابجي أوغلو – جامعة أنقرة – تركيا
- أ.د. إلهامي غولر – جامعة أنقرة – تركيا
- أ.د. إمراه جنكاره – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ.د. إيرول أركان – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ.د. بيرم علي تشيتينكايا – جامعة إسطنبول – تركيا
- أ.د. بيرم تشيتين – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ.د. بلال صفيّ الدين – جامعة حلب – سوريا
- أ.د. بلغهان باموق – جامعة كلس 7 آذار – تركيا
- أ.د. بنيامين أرول – جامعة أنقرة – تركيا
- أ.د. حسن الخطاف – جامعة حمد بن خليفة – قطر
- أ.د. خالد عبد القادر الجندي – الجامعة اللبنانية – لبنان
- أ.د. خالد حنفي – جامعة الأزهر – مصر
- أ.د. عبد الجليل حنوش – جامعة القاضي عياض – المغرب
- أ.د. عبد الكريم أقيّي – جامعة ابن زهر – المغرب
- أ.د. عبد القادر عبد الرزاق – الجامعة العراقية – العراق
- أ.د. عبد الله أحمد إبراهيم العزب – جامعة الأزهر – مصر
- أ.د. عبد الله محمد حسن دمخو – جامعة طيبة – المملكة العربية السعودية
- أ.د. علي أقينار – جامعة نجم الدين أربكان – تركيا
- أ.د. عمار جيدل – جامعة الجزائر – الجزائر
- أ.د. عماد الدين رشيد – جامعة دمشق – سوريا
- أ.د. عون الله خديجة – جامعة أفلو – الجزائر
- أ.د. فاتح يحيى عيّاز – جامعة تشوكوروفا – تركيا
- أ.د. فرات بورتاش – جامعة حاجي بايرام ولي – تركيا
- أ.د. فيسي أونفردي – جامعة نجم الدين أربكان – تركيا
- أ.د. ماهر مبدر عبد الكريم العباسي – جامعة ديالى – العراق
- أ.د. محمود عبد الحفيظ خلف الله محمد – جامعة عين شمس – مصر
- أ.د. محمد أكباش – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ.د. محمد علي بويوك قرة – جامعة مرمرة – تركيا
- أ.د. محمد مراد – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ.د. محمد ماهر قدسي – جامعة حلب – سوريا
- أ.د. مصطفى ساربيّق – جامعة غازي عنتاب – تركيا

- أ.د. ميّادة الحسن – جامعة الملك فيصل – المملكة العربية السعودية
- أ.د. ناظم حصيرجي – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ.د. صفّت كوسه – جامعة إزمير كاتب جلبي – تركيا
- أ.د. شهموس دمير – جامعة غازي عنتاب للعلوم الإسلامية والتكنولوجيا – تركيا
- أ.د. يعقوب بولوت – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ.م.د. إبراهيم شاشو – جامعة حلب – سوريا
- أ.م.د. إسماعيل يلماز – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- أ.م.د. أمينة كِسكنير – جامعة مرمرة – تركيا
- أ.م.د. الزروق عبد الحميد علي – جامعة مصراتة – ليبيا
- أ.م.د. زكريا حبيب الخولي – جامعة دمشق – سوريا
- أ.م.د. شعيب أحمد مالك – جامعة زايد – الإمارات العربية المتحدة
- أ.م.د. عبد الرحمن السعدي – جامعة دمشق – سوريا
- أ.م.د. كاظم خليفة حمادي – الجامعة العراقية – العراق
- د. عادل أوزتكين – جامعة غازي عنتاب – تركيا
- د. أسماء بدري الإبراهيم – جامعة آل البيت – الأردن
- د. محمد الأسود – جامعة الإمام عبد الرحمن بن فيصل – المملكة العربية السعودية
- د. حميدي بدرة – جامعة أفلو – الجزائر
- د. حاتم السيابي – جامعة السلطان قابوس – سلطنة عُمان
- د. حياتي إسماعيل – الجامعة الإسلامية العالمية بماليزيا للعلوم الإسلامية – ماليزيا

2.3. الأمين العام للمؤتمر:

- د. محمد قاسم إردن – جامعة غازي عنتاب – تركيا

3. محاور المؤتمر

يندرج المؤتمر ضمن إطارٍ حضاريٍّ شامل يسعى إلى معالجة أزمات العالم الإسلامي المعاصرة من خلال أربع مسارات علمية متكاملة:

أولاً: البناء الفردي والمجتمعي (الإيمان بوصفه أساساً حضارياً)

يتناول هذا المحور العلاقة العضوية بين العقيدة والبناء الحضاري، من خلال دراسة:

- أثر عقيدة التوحيد في تأسيس الوحدة المجتمعية والانتقال من وحدة الاعتقاد إلى التكامل السياسي والاجتماعي
- مفهوم "الإنسان الكامل" باعتباره ركيزةً في تشكّل النظام الحضاري، ودور التكامل الأخلاقي في بناء المجتمع.
- إشكاليات الهوية في ظل التحولات الحداثية، وآليات صون الشخصية المسلمة وتجديدها في مواجهة التحديات المعرفية.
- البعد الاجتماعي للعبادات وأثرها في تشكيل وعي الجماعة وتعزيز مفهوم الأمة.
- استراتيجيات حماية القيم الأخلاقية (كالحياء والخصوصية) في الفضاء الرقمي.

ثانياً: إسطنبول ودمشق في سياق التجربة الحضارية

يستحضر هذا المحور البعدين التاريخي والجغرافي في قراءة التجربة الحضارية، من خلال:

- دراسة العمران الإسلامي بوصفه فضاءً للعدل والتوافق المجتمعي، مع قراءة نماذج معمارية ومؤسساتية في إسطنبول ودمشق.
- تحليل مفهوم "أهل الحل والعقد" كمرجعية سياسية تاريخية، واستكشاف إمكاناته في تطوير دبلوماسية إسلامية معاصرة.
- جدلية وعي الأمة في مواجهة الدولة القومية، وإشكالية الانتماء بين الهوية الحضارية والهوية الوطنية.
- دور الوقف بوصفه أداةً للقوة الناعمة وتحقيق العدالة الاجتماعية وتعزيز الوحدة.
- إسهام المؤسسات الإسلامية في إرساء السلم المجتمعي في مجتمعات ما بعد الصراع.

ثالثاً: البناء القانون والنظام الاجتماعي

يركز هذا المحور على الأبعاد القانونية والمؤسساتية في الحضارة الإسلامية، من خلال:

- قراءة وثيقة المدينة كنموذج تاريخي للتعايش والتوافق المجتمعي.
- إبراز الوظيفة المقاصدية للقانون في حماية المصالح العامة وتحقيق العدالة.
- مناقشة تحديات التجديد الفقهي في العصر الرقمي، خاصة في مجالات الذكاء الاصطناعي، وقانون الفضاء، والأخلاقيات الحيوية.
- بحث قضايا المواطنة وحقوق الأقليات ضمن الإطار الحضاري الإسلامي.
- إعادة إحياء مؤسسة الوقف ودورها في تعزيز المجتمع المدني.
- فرص التكامل الاقتصادي والتكنولوجي بين الدول الإسلامية والتحديات التي تواجهه.

رابعاً: التصور المعرفي وتطوير التعليم

يعالج هذا المحور الأزمة المعرفية وإشكاليات التعليم، من خلال:

- تحليل التحولات الإبستمولوجية والانتقال من التقليد إلى آفاق التحقيق والتجديد.
- دراسة العلاقة بين المدرسة التقليدية والجامعة الحديثة وإمكانات التكامل المنهجي بينهما.
- مناقشة العلاقة بين العقل والوحي في الفكر الإسلامي المعاصر، وإشكالية "أسلمة المعرفة" أو إعادة بنائها.
- التجديد المنهجي في قراءة النصوص الكلاسيكية.
- التحول البيداغوجي في التعليم الديني وتطوير خطابٍ موجّه إلى الأجيال الشابة.

4. نطاق المؤتمر وأهدافه

يتناول المؤتمر أزمات العقيدة والهوية والسياسة والاقتصاد وإنتاج المعرفة من منظور حضاري تكاملي، مع التركيز على القضايا الراهنة للمجتمعات المسلمة، وربط التراث الفكري الإسلامي بالواقع المعاصر ضمن مقاربة نقدية بنّاءة. ويهدف المؤتمر إلى:

- بلورة إطار علمي رصين لمفهوم "الوحدة" بوصفه مبدأً حضارياً ناظماً.
- تقديم مقاربات معرفية أصيلة تسهم في تجاوز التبعية الفكرية.
- تطوير نماذج نظرية مستدامة لمعالجة الأزمات السياسية والاقتصادية والتربوية.
- تعزيز التعاون الأكاديمي الدولي وتوسيع شبكات البحث العلمي المشترك.

5. برنامج المؤتمر

سيتم الإعلان لاحقاً عن برنامج المؤتمر بشكل تفصيلي كما سيتم الإعلان عن أسماء الضيوف المتحدثين

6. المواعيد المهمة

- **آخر موعد لاستلام الملخصات 30 :مارس/آذار 2026**
- **إعلان الملخصات المقبولة 05 :أبريل/نيسان 2026**
- **آخر موعد لتسليم البحث كاملاً 21 :يوليو/تموز 2026**

7. موعد انعقاد المؤتمر

- **18مايو/أيار 2026** :جلسات حضورية
- **19مايو/أيار 2026** :جلسات عبر الإنترنت
- **20مايو/أيار 2026** :جلسات علمية مخصصة للطلاب

8. النشر والمشاركة

- تُنشر الأبحاث المقبولة في كتابين علميين (كتاب الملخصات وكتاب الأبحاث الكاملة) وفق المعايير الأكاديمية الدولية.
- المؤتمر مستوفٍ لمعايير الترقية الأكاديمية (Doçentlik) ومتطلبات حوافز البحث العلمي في تركيا.(YÖK)
- المشاركة في المؤتمر مجانية.
- يتحمل المشاركون نفقات التأشيرة والسفر والإقامة، فيما تتكفل الجهة المنظمة بتنسيق النقل من غازي عنتاب إلى أعزاز.

9. إرشادات إعداد البحوث

- يتراوح حجم البحث بين **7000–4000كلمة**.
- يتضمن البحث ملخصاً بين **250–150كلمة** مع **8–5كلمات مفتاحية**.

- يُثبت عنوان البحث باللغة الإنجليزية في جميع الأحوال.
- نظام التوثيق المعتمد İSNAD :أو .APA
- نوع الخطPalatino Linotype :، حجم 11 للمتن و10 للهوامش والملخص.

10. التواصل والسكرتارية

- البريد الإلكتروني: azezbirliksemp@gantep.edu.tr
- الموقع الإلكتروني: azezsempozyumu3.gantep.edu.tr
- الدكتور جمال زنكاح: 05 86 206 539 0
- الأستاذ مصطفى الشاوي: 05 86 206 539 0

26.02.2026

رئيس اللجنة التنظيمية

أ.د. مصطفى أونفيردي

عميد كلية العلوم الإسلامية

في أعزاز